

Partnerskaber: Formål og problemer

-belyst gennem Det Kongelige Biblioteks erfaringer

Erland Kolding Nielsen
Det Kongelige Bibliotek

De nye partnerskaber - hvor går grænsen?

Den 24. november 2011

Det Kongelige Bibliotek

Det Kongelige Bibliotek er

Danmarks Nationalbibliotek – grundlagt i 1648

Universitetsbibliotek for Københavns Universitet siden 1482

Total budget 331 million kroner (2011)

Personale 408 årsværk

Det Kongelige Bibliotek – bestand

2010

- 6.000.000 bøger og serierpublikationer - 157.900 hm
- 172.000 manuskripter og arkivfonds - 8.700 hm
- 290.000 musikaler - 3.700 hm
- 300.000 kort
- 18.000.000 fotos og andre billeder - 14.560 hm
- 7.350.000 småtryk - 6.800 hm

Totalt antal fysiske enheder: 32.400.000 - 195.500 hm

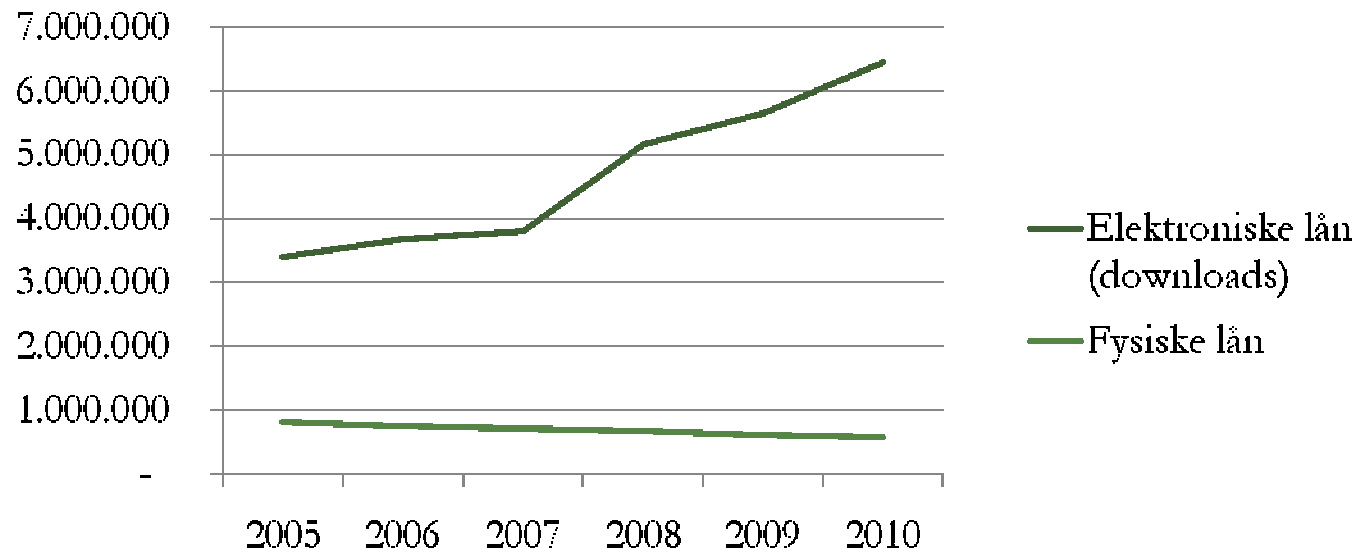
Det Kongelige Bibliotek – digitaliseret materiale.

Danske tidsskrifter: 15	ca. 300.000 sider
Arkiv for Dansk Litteratur:	ca. 200.000 sider
Danske bøger:	ca. 260.000 sider
Håndskrifter : 400	ca. 60.000 sider
Breve:	ca. 30.000
Noder:	ca. 19.000 titler
Kort og billeder:	ca. 160.000 filer
Dansk litteratur indtil 1600: 2.800 bind	500.000 sider

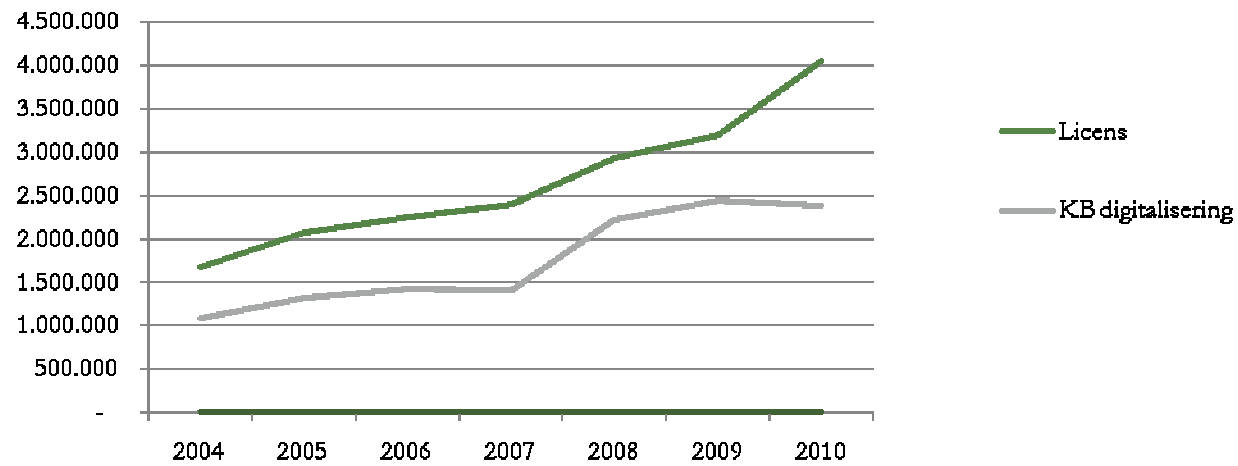

Elektroniske downloads kontra fysiske lån

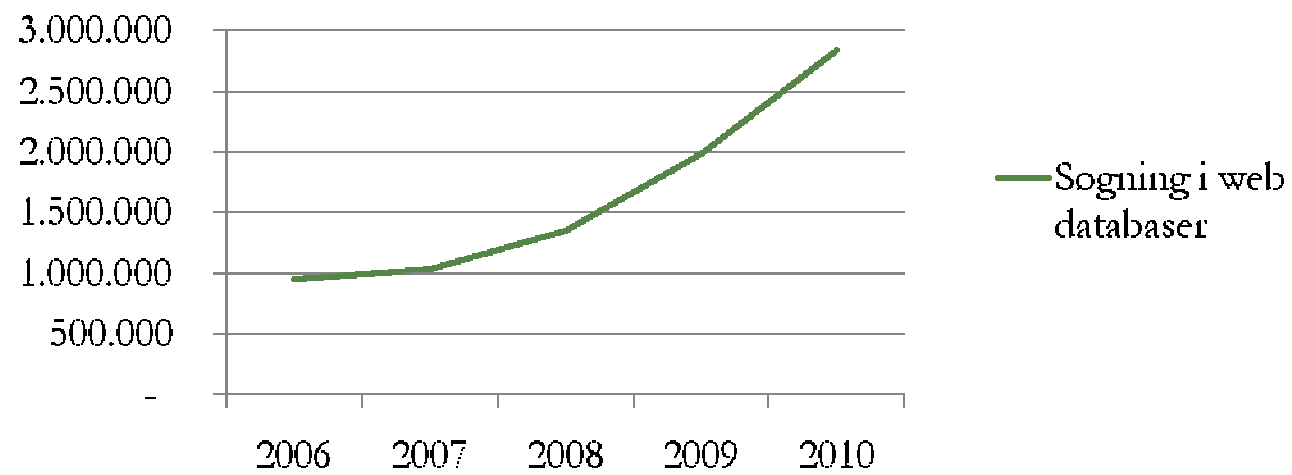

Sammensætning af elektroniske lån

Søgninger i web databaser

Politiske tilkendegivelser I

Digitalisering og opbevaring af Europas kulturarv, som omfatter trykte materialer (bøger, tidsskrifter og aviser), fotografier, museumsgenstande, arkivdokumenter, lyd og audiovisuelt materiale, monumenter og arkæologiske fund er et af nøglepunkterne på den digitale dagsorden.

(Fra Kommissionens henstilling af 27. oktober 2011 (2011/711/EU) om digitalisering og onlineadgang til kulturelt materiale og digital opbevaring)

Politiske tilkendegivelser II

Den offentlige sektor skal være på forkant med udviklingen i den ny informationsteknologi. Heri ligger store muligheder for at forbedre kvaliteten i den offentlige service.

(Fra ”En holdbar fremtid
Danmark 2010.”
Regeringen januar 2001.)

Politiske tilkendegivelser III

Kulturarven er grundlaget for vores identitet som danskere.

Digital formidling giver mulighed for at opleve kulturarven.

(Fra ”Vækst, velfærd – fornyelse II.”

Supplerende regeringsgrundlag

27. august 2003.)

Politiske tilkendegivelser IV

Digitalisering af Kulturarven

Regeringen nedsatte i efteråret 2006 et udvalg med henblik på at få udarbejdet forslag til digitalisering af udvalgte, prioriterede dele af den danske kulturarv. Regeringen vil fortsætte arbejdet med digitaliseringen af kulturarven.

(Fra ”Mulighedernes samfund”.

Regeringsgrundlag

November 2007.)

Politiske tilkendegivelser V

Digitalisering af kulturarven

Ved at digitalisere den fælles kulturarv sikrer vi fortiden for fremtiden.

Digitaliseringsudvalget vil udarbejde forslag til digitalisering af udvalgte, prioriterede dele af den danske kulturarv.

(Fra ”Et kulturpolitisk arbejdsprogram”.
Kulturministeriet 2008.)

Politiske tilkendegivelser VI

Digitale kulturtilbud

Regeringen vil rette øget fokus på digitalt kulturforbrug. De digitale platforme giver helt nye muligheder for deltagelse inden for såvel brugergenererede aktiviteter som mere traditionelle kulturaktiviteter. Endvidere vil regeringen fremme digitalisering af den danske kulturarv.

(Fra ”Et Danmark, der står sammen”.
Regeringsgrundlag oktober 2011.)

Resultater I

Den ophavsretlige undergruppe om digitalisering af kulturarven anbefalede i april 2007 en lovændring, således at der indføres en generel hjemmel til at indgå aftalelicens.

Resultat:

Lov vedtaget i 8. april 2008 med virkning fra 1. juli 2008.

**Et meget vigtigt redskab til
friforhandling af rettigheder**

Resultater II

Digitaliseringsudvalget udarbejdede tre modeller:

-uændrede resurser i 2010-2019

-ekstrabevillinger på 250 mio. kr. i 2010-2019

-ekstrabevillinger på 500 mio. kr. i 2010-2019

Resultat:

Ingen ekstrabevillinger i 2010-2019.

Det Kongelige Biblioteks muligheder

1.Fondsstøtte

2.Sponsorater

3.Partnerskaber – hvad er det ?

Definitioner

Definition: Fondsstøtte

Fondsstøtte er principielt *engangsdonationer*, selvom det støttede projekt eller aktivitet kan løbe over flere år. Hver fond er *individuel* og kan have forskellige, individuelle formål og sigte og forskellige ansøgningsprocedurer og frister. Nogle er meget formelle, andre ikke.

Fondsstøtte er i princippet en donation *uden modydelser*, bortset fra en vis, sædvanligvis begrænset synlighed.

Definition: Sponsorater

Sponsorater er et *gensidigt samarbejde* imellem en (offentlig) institution og en privat virksomhed, der bygger på en skriftlig samarbejdsaftale af en vis tidsmæssig varighed om definerede aktiviteter, der tjener *begge parter formål* og giver begge, om end forskellige former for afkast til en aftalt *økonomisk* eller *anden ydelse*, ofte kaldet *naturalieydelse*, for Det Kongelige Bibliotek inden for dets formål.

Populært sagt skal begge parter have noget ud af det, om end omkostningsstrukturen er asymmetrisk. Et sponsorat er ingen donation eller gave, men en betaling for en ydelse, der skal have værdi for sponsoren.

Definition: Partnerskaber

Partnerskaber er en ny samarbejdsform, der tager udgangspunkt i, at to eller flere parter har en *egeninteresse*, herunder en *forretningsbaseret* interesse, i *fællesskab* at løse en bestemt opgave eller skabe et bestemt produkt. Samarbejdet omsættes i en aftale om fordeling af opgaverne, samarbejdsprincipper, varighed, gensidige og individuelle rettigheder og forhold til tredjepart. Der er derimod normalt ingen kontante ydelser imellem parterne, idet hver part finansierer sin aftalte del, *uden* at omkostningsniveau og udgifter nødvendigvis er specificeret, endsige oplyst for partnerne. Det er hver enkelte partners eget, særskilte anliggende og ofte underkastet fortrolighedsklausuler.

Parternerskaber: Det Kongelige Bibliotek

- **Danmarks Radio**

- Transmission af Diamantensemblets koncerter
- Transmission af International Forfatterscenes forfatteraftner i forkortet udgave

- **Det Danske Sprog- og Litteraturselskab**

- Forskningsprojekter
- Udgivelser

- **ProQuest**

- Digitalisering af Dansk Nationallitteratur 1482-1700
- Digitalisering af udenlandske inkunabler 1454-1600
- Digitalisering af udenlandsk litteratur indtil 1700

ProQuest - Early European Books

Massedigitalisering af ældre tryk før 1700:

første fase (2009):

1482-1600: Tryk fra Danmark, Norge og Island: ca. 2.800 bibliografiske enheder (på dansk, tysk eller latin) / 500.000 sider

anden fase (2010-2012):

1501-1600: 900 titler (Karen Brahe og ikke-LN-titler)

1601-1700: Tryk fra Danmark, Norge og Island, ca. 14.400 titler / 17.700 bind / 2.700.000 sider

1440-1500: 4.600 inkunabler

tredje fase (2010-2012):

1501-1700: 7.770 italienske, 1.338 spanske og 626 østeuropæiske titler / ca. 8.900 bind

Se: > <http://eeb.chadwyck.co.uk/home.do> <

Partnerskab med ProQuest – første fase

Forretningsmodel:

1. ProQuest udbyder database kommercielt som del af EEBO
2. Det Kongelige Bibliotek får tilbudt en kopi af alle filer
3. Gratis adgang fra danske IP-adresser
4. 10-15 år efter ProQuests offentliggørelse gøres det digitale materiale tilgængeligt for alle

Partnerskab med ProQuest – første fase (2009)

Massedigitalisering af ældre tryk

1482-1600: Tryk fra Danmark, Norge og Island: ca. 2.800 bibliografiske enheder (på dansk, tysk eller latin) / 500.000 sider

Arbejdsdeling

1. ProQuest - Digitalisering

- OCR genkendelse
- Opmærkning
- Kvalitetskontrol
- Database
- Konvertering af særlige kataloger

Partnerskab med ProQuest – første fase (2009)

Arbejdsdeling

- 2. Det Kongelige Bibliotek:**
- Lokal infrastruktur
 - Logistik
 - Sikkerhed
 - Bevaringsforhold
 - Udarbejdelse af strekkoder mv.

Det Kongelige Biblioteks resurseforbrug:

Arbejdstimer	4.270
Samlet udgift	1,1 mio. kr.

Partnerskab med ProQuest

Anden og tredje fase (2010-2012)

Ca. 23.200 titler/bind dansk og udenlandsk litteratur indtil 1700.

Ca. 4,5 – 5,0 mio. sider.

Samme arbejdsdeling

Det Kongelige Biblioteks forventede resurseforbrug:

	2010	2011	2012	I alt
Arbejdstimer	6.800	4.900	2.400	14.100
Samlet udgift	2,3 mio. kr.	1,6 mio. kr.	0,8 mio. kr.	4,7 mio. kr.

Vejledende retningslinjer

CENL (Conference of European National Librarians)
vedtog i november 2010 guidelines:

“Mass digitisation of content with commercial partners”

Det Kongelige Biblioteks udfordring

I alt:	Norsk/Islandsk andel
1801-1900: 165.000;	27 % 45.000
1901-1959: 551.500;	14 % 77.000
1960-1990: 700.000;	7 % 47.000
1991-2000: 200.000,	Ingen

I alt 1.600.000 bind **169.000**

I public domain (estimat)

1801-1880: 75.000

1880-1900: 90.000

1901-1914: 80-90.000 (?)

Partnerskaber

Spørgsmål ?